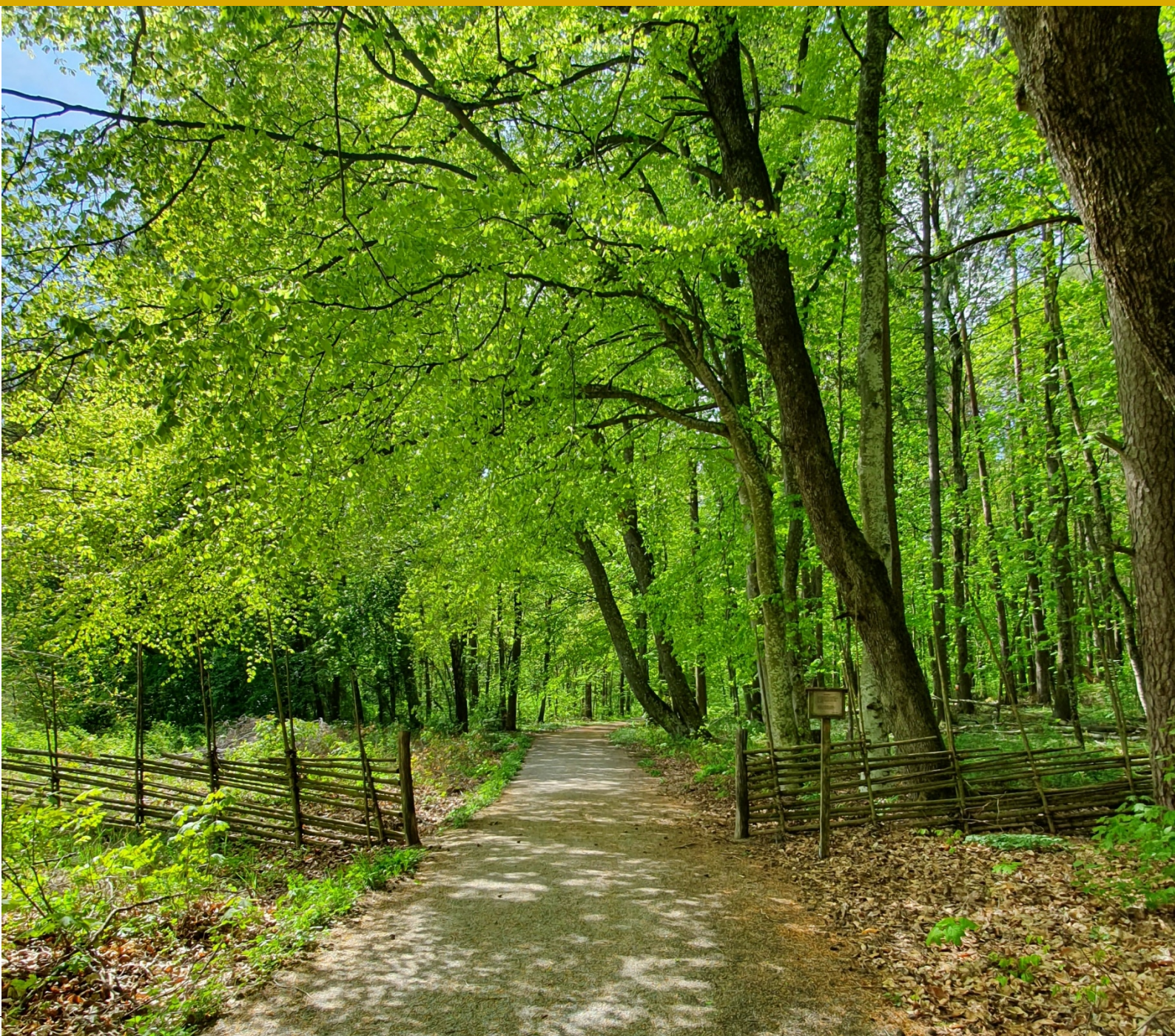

Årsplan med budget 2023

Tekniska nämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Kommunens styrmodell	3
Röda tråden mellan planerna	4
Vad innehåller nämndens årsplan?	4
Vad är skillnaden mellan nämndens årsplan och långsiktiga plan?	4
Hur följs årsplanen upp?	4
Förutsättningar, prioriteringar och risker.....	5
Förutsättningar	5
Prioriteringar	6
Risker	13
Årets budget	14
Driftsbudget	14
Investeringsbudget	15

Inledning

År 2023 är det sista året i Kommunfullmäktiges långsiktiga plan. Det är det år då nämndens ambitioner slutligen skall implementeras och trimmas in, både vad gäller nämndens och förvaltningens bidrag till kommunens övergripande uppgifter och för vår egen utveckling. Nämndens årsplan kan fortsatt samlas under samma tre rubriker som tidigare: hållbar och klimatsmart utveckling, trygga och säkra miljöer samt ändamålsenliga lokaler.

Utvecklingen i omvärlden kommer under året att påverka vilken måluppfyllnad vi kan nå. Inflation och allmän kostnadsutveckling samt kommunens ekonomi påverkar vilka målsättningar vi kan nå under 2023. Ett stort fokus måste läggas på att hålla vår ekonomi i balans samtidigt som servicen skall ligga på en bra nivå. I kommunens budget finns omfattande besparingskrav varför arbete med kostnadsreduceringar och effektiviseringar kommer att få ett stort fokus. En tydlig ambition är att trots en ansträngd ekonomi skall tidigare beslutade arbeten och projekt fullföljas.

Ett viktigt fokusområde under 2023 är också att utveckla samhällbyggnadsprocessen. Flera konsultutredningar har genomlyst de problem som finns och som berör flera nämnder och förvaltningar. Under 2023 kommer ett antal arbeten att inledas för att skapa en effektivare process, både inom och mellan förvaltningar och nämnder. Ett annat viktigt steg är att fullfölja digitaliseringen av hela samhällsbyggnadsprocessen för att få en större effektivitet.

Jag ser fram mot ett år då tekniska nämnden förverkligar de mål som vi själva och kommunfullmäktige har satt för mandatperioden på ett hållbart, systematiskt och långsiktigt sätt. Våra insatser för Enköpings infrastruktur är en viktig grund för hela kommunens möjlighet att klara tillväxten, och det är viktigt att nämnden och förvaltningen går i takt, har tillit till varandra och jobbar mot samma mål. Denna plan ger goda förutsättningar för det!

/Kristen Larsson (M)
ordförande för tekniska nämnden

Kommunens styrmodell

Kommunens uppgifter och verksamhetsmål

Kommunfullmäktiges långsiktiga plan baseras på ett antal uppgifter som kommunen har till uppdrag att tillhandahålla kommunen invånare.

Uppgifterna utgår från både kommunens frivilliga och lagstyrda uppdrag.

- *Delaktighet och demokrati*
- *Livslångt lärande*
- *Självständigt liv*
- *Gemenskap och upplevelser*

- *Hållbar livsmiljö*
- *Näringsliv och arbetsmarknad*

Med kommunens uppgifter som bas har 20 långsiktiga mål för 2023 skapats. Kommunens nämnder beslutar om årliga prioriterade satsningar i syfte att nå de långsiktiga målen 2023.

Bedömningen av måluppfyllelsen görs enligt följande skala:

- På rätt väg: Vi ligger bra till för att nå målet 2023
- Delvis på rätt väg: Vi är på rätt väg men troligtvis inte i den takt vi behöver för att nå målet 2023
- Ej på rätt väg: Utvecklingen står stilla eller går åt fel håll för att nå målet 2023

Röda tråden mellan planerna

Vad innehåller nämndens årsplan?

Årsplanen består av årets plan och resurser för att nå nämndens långsiktiga plan. Årsplanen är till för att lokalisera vart på resan nämnden befinner sig för att uppnå de långsiktiga målen och med hjälp av uppdaterade förutsättningar och budgetramar beskriva prioriteringar för att nå dit, samt dess risker.

Vad är skillnaden mellan nämndens årsplan och långsiktiga plan?

Den långsiktiga årsplanen beslutas vart fjärde år i både kommunfullmäktige och nämnd i samband med en ny mandatperiod, till skillnad från årsplanen som tas fram och beslutas varje år. De två planerna kompletterar varandra och ska ses i ett sammanhang.

Nämndens långsiktiga plan har en nära koppling till kommunfullmäktiges motsvarighet.

Årsplanen är en nedbrytning av den långsiktiga planen. Årsplanen ska fungera som en plattform att strukturera årets uppföljning kring. En väl genomarbetad årsplan ger förutsättningar för en tydlig uppföljning och därmed bättre styrning.

Hur följs årsplanen upp?

Uppföljningar sker löpande under året och rapporteras till nämnd och kommunstyrelse fyra gånger per år, i tertialrapport april och augusti, ekonomisk rapport oktober och verksamhetsberättelse för helåret. Dessutom sker återkommande rapporteringar och information i specifika frågor.

Förutsättningar, prioriteringar och risker

Förutsättningar

Under åren med pandemi uppstod både materialbrist och kostnadsökningar som en global effekt. Detta påverkade oss gällande både tillgång och priset på råvaror som: trä, metall, plast, kemi, gummi, drivmedel, livsmedel m.m. Trots detta har förvaltningen klarat sina leveranser även om det har varit ansträngt och prioriteringar behövts. I det ansträngda läget som vi hade med oss från åren med pandemi kom sen ett krig i Europa som fått omfattande påverkan.

De prisökningar och råvarubrist som sedan eskalerade 2022 ger omfattande påverkan för kommande år och med detta gjorde inflationen ett stort hopp uppåt. Bland annat ökade kostnader

för lantbruket, vilket kan komma att påverka både kostnaden för livsmedel och även tillgången. Vi ser som exempel att mängden mat som serveras i våra kök ökat under året och blivit en trygghet för fler barn än tidigare.

Det ökade priset på drivmedel kan även komma att påverka vägunderhållet där lokala entreprenörer på landsbygden kan ha svårt att räkna hem ett avtal när marginalerna minskar. Vi har även en stor påverkan vid byggnation och entreprenörsarbeten där det är svårt att genomföra upphandlingar med förutsägbara kostnader och tidsramar. Till det redan ansträngda läget tillkommer en effektbrist i våra el-nät och kostnader för energi har skenat. Det är svåra tider för såväl medborgare, myndigheter, företag och näringsliv vilket kommer att påverka i stort sätt alla i olika omfattning under kommande år.

Krishanteringen blev flerårig med svårigheter att parera för sjukfrånvaro vilket påverkat alla verksamheter. Organisationen har prövats hårt under hela pandemin och när vi gick in i 2022 var uthålligheten låg. Vi har även problematiken med post-Covid att hantera som ett efterspel från pandemin. Den stabilitet som var väntad efter restriktionerna uteblev då krig i Europa bröt ut med omfattande påverkan och ökad beredskap. Vi kan vänta oss att de nya prisnivåerna med höjningar vi sett under 2022 blir ihållande under kommande 3-5 år. Det finns även en risk att kostnaderna fortsätter att öka då det finns så stora osäkerheter både i Sverige, Europa och i övriga världen.

Nuvarande utveckling påverkar pris och tillgång på	Samhällseffekter	Påverkan på förvaltningsnivå, SBF
<ul style="list-style-type: none"> - Drivmedel - Konstgödning - Livsmedel - Står och metallvaror - Trä - Elektricitet - Gas - Komponenter - Kakel och klinkers - Kemikalier 	<ul style="list-style-type: none"> - Hantera effekterna från pandemin - Stora svängningar i priser - Budgetprioriteringar - Beredskapsläge - Flyktingströmmar - Möjliga ransoneringar - Höjda räntor - Minskad konsumtion - Ökad risk för arbetslöshet - Minskad livsmedelsproduktion - Risk för ökad polarisering - Ökad psykisk ohälsa - Fler hamnar i relativ fattigdom 	<ul style="list-style-type: none"> - Stora kostnadsökningar över lag - Budget och ambitionsprioriteringar - Stora projekt pausas - Förseningar i tidplaner för projekt - Dyrare måltider - Prioritering av måltider för att hålla budget - Ökade kostnader för entreprenörer/logistik - Svårt att klara drift och reinvesteringar pga materialbrist - Ej slutförda upphandlingar - Beredskapsläge <p><u>SBFs påverkan på andra förvaltningar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ökad kostnad per måltid - Högre internhyror
Möjliga risker och hot		
<p>Den relativa fattigdomen ökar i takt med inflation och ökade kostnader. Dataintrång och cyberattacker. Ökad polarisering både mellan stad och land samt samhällsgrupper (ekonomiska skillnader). Rädsla som orsakar samhällsstörningar/konflikter. Desinformation och påverkanskampanjer.</p>		

Prioriteringar

KF 2023 - Verksamhetsmål

Delaktighet och demokrati

Vi ska skapa goda förutsättningar för Enköpingsborna att ta del av och påverka samhällsutvecklingen, direkt eller indirekt genom sina folkvalda. Förutsättningar för det skapas till exempel genom tydliga och transparenta politiska processer men också direkt med medborgarna genom information, medborgardialog och insyn i kommunens gemensamma angelägenheter.

Kommunens utveckling är beroende av medborgarnas delaktighet och förtroende för kommunen. Kommunfullmäktige har beslutat att målen inom *Delaktighet och demokrati* därför har högsta

prioritet. Det innebär bland annat ett ökat fokus på:

- Utveckling av och medverkan i medborgardialoger, bland annat med ungdomar och medborgare i kransorter/landsbygd
- Få fler medborgare att delta i kommunens utveckling
- Främja insyn i demokratiska processen
- Nya sätt att informera om politiska beslut och verksamhet
- Göra organisationen mer tillgänglig för invånarna

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 3: De som bor på landsbygden känner att deras del av kommunen också utvecklas	<i>Sammanhållningen mellan land och stad är viktig för att Enköping ska utvecklas på ett bra sätt. En tydlig dialog och samverkan ska lyfta kommunens olika geografiska områden, genom exempelvis kransråd, landsbygdsutvecklare och en förankrad landsbygdsstrategi. Ortsanalysernas intentioner ska tas tillvara.</i> <i>För tekniska nämnden innebär detta att vi medverkar i utvecklingen av landsbygden utifrån de ortsanalyser som finns framtagna. Genomförandet av planen för utbyggnad av vatten och avlopp samt gång och cykelplanen skapar möjlighet för fler att bo på landsbygden. Gång- och cykelplan, riktlinjer för lekplatsutveckling inkluderar kransorternas behov.</i>

Årets prioriterade satsningar

Prioriteringar	Beskrivning
Gång- och cykelväg till Haga	Genomföra byggnation av gång- och cykelväg till Haga enligt kommunfullmäktiges tidigare uppdrag.
Genomförande av planen för utbyggnad av vatten och avlopp	Pågående utveckling av VA-nätet: Kolarvik, Märsön, Ekudden och Sjöängarna
Markförsörjning på landsbygd	Säkerställa att det finns tillräckligt med mark för att möjliggöra utveckling av kommunal service på landsbygden.

Livslångt lärande

Vi ska ge alla, från små barn till vuxna, förutsättningar att utveckla och utbilda sig, för att ge alla Enköpingsbor bra förutsättningar i livet och möjligheten att kunna leva ett självständigt liv.

Under 2023 har kommunfullmäktige beslutat att fokuserat verka för att alla barn ska klara sin skolgång. Bland annat innebär det att:

- Alla elever ska nå en gymnasieexamen
- Rätt resurser i förskolan för att inte öka storlek på barngrupperna

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 6: Enköping är en attraktiv skolkommun för både personal, elever och föräldrar	<p><i>Bra utbildningsmöjligheter är en av kommunens viktigaste framgångsfaktorer. Barn och elever som mår bra och utvecklas väl är grunden, men många andra faktorer som exempelvis lokaler, utemiljö, arbetsmiljö och anställningsvillkor bidrar också till att skapa bilden av Enköping som en bra skolkommun.</i></p> <p><i>För tekniska nämnden innebär detta att personal och elever är nöjda med skolans fysiska arbetsmiljö, måltider och utemiljöer. Eleverna på skolorna känner ansvar och är delaktiga i både skötsel och utveckling av sina lokaler och utemiljöer.</i></p>

Årets prioriterade satsningar

Prioriteringar	Beskrivning
Förvaltning och utveckling av lokaler och utemiljöer	<ul style="list-style-type: none"> -Förbättra dialog kring underhållsplanering och projekt. -Implementera arbetsmetodik för typförskola utifrån kostnadseffektivitet och pedagogiska behov. -Översyn av tillgängligheten i våra lokaler.
Tillgänglig mark för skolor och förskolor	Säkerställa att det finns tillgänglig mark för attraktiva utemiljöer och lokaler.

Självständigt liv

Vi ska ge stöd till de enskilda och familjer i alla åldrar som behöver samhällets hjälp för att utifrån sina egna förutsättningar och behov kunna leva ett självständigt, aktivt och tryggt liv.

Fler arbetssökande behöver komma in på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning. Kommunfullmäktige har därför beslutat att fokus för 2023 främst ska vara att:

- Utveckla samarbetet med Arbetsförmedlingen
- Använda de statliga bidragssystemen bättre
- Sträva efter att ta emot praktikanter i våra verksamheter
- Utveckla vårt interna samarbete för bättre effekt av arbetsmarknadsinsatserna

Årets prioriterade satsningar

Prioriteringar	Beskrivning
Möjliggöra för fler praktikplatser och nystartsjobb	Kommunens förvaltningar ska föregå med gott exempel genom att ta emot praktikanter och nystartsjobb. Vi ska utveckla det interna samarbetet för att få bättre effekt av arbetsmarknadsinsatserna.

Gemenskap och upplevelser

Vi ska, med särskilt fokus på barn och ungdomar, skapa förutsättningar för ett attraktivt kultur- och friluftsliv, idrottande och sociala träffpunkter som utvecklar Enköpingsbornas livskvalitet, bidrar till en meningsfull fritid samt stärker våra besökares bild av Enköping.

Gott samarbete med civilsamhället viktigt för att vara en attraktiv kommun att bo och arbeta i och besöka. Under 2023 har därför kommunfullmäktige beslutat om extra fokus på att:

- Fortsätta utveckla processen för dialog och kommunikation mellan kommunen, föreningsliv och civilsamhället

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 11: Enköping har ett brett och tillgängligt utbud av aktiviteter och upplevelser	<p><i>Vi ska ha ett brett utbud av aktiviteter och upplevelser som är tillgängliga för alla. Utbudet är också välkänt av potentiella besökare. För att nå upp till målet behöver man förmodligen öka antalet aktiviteter i kransorterna samt renovera och utveckla Joar Blå till ett kulturhus.</i></p> <p><i>För tekniska nämnden innebär detta att Joar skapas till en funktionell och uppskattad samlingsplats för kulturen. Detta gör vi tillsammans med upplevelsenämnden.</i></p>
Mål 12: Kommunens offentliga miljöer är inbjudande, trygga och tillgängliga	<p><i>Kommunen har planer för uppgradering, skötsel och utveckling av sina utemiljöer i hela kommunen. Stadskärnan kring torget ska utvecklas och locka både besökare och företag. Det arbetet ska bidra till att Enköping blir "Årets stadskärna 2025". Genomförande av trafikstrategi och parkeringspolicy skapar förutsättningar för flera bilfria, öppna och inkluderande mötesplatser.</i></p> <p><i>För tekniska nämnden innebär detta att Enköping ska vara en hållbar stad där innovationer och ekologi får utrymme att utvecklas. Stadskärnan präglas av trivsel, närhet och grönska. Stadens mark fördelas därför på ett effektivt sätt. Det innebär till exempel att gaturummet prioriteras för mindre platskrävande transporter som gång-, cykel- och kollektivtrafik. Här arbetar vi tillsammans med kommunstyrelsen (plex).</i></p>
Mål 13: Enköpings kommun har ett attraktivt samarbete med föreningsliv och företagare i leveransen av service till invånarna	<p><i>I framtiden kommer inte kommunen själv att kunna leverera på den servicenivå som många förväntar sig. Vi måste samarbeta med de föreningar och företagare som är engagerade i kommunen.</i></p> <p><i>Tekniska nämnden vill att företag och föreningar ska uppleva att vi är öppna för nya idéer och samarbeten som möjliggör utveckling av service till invånarna. Här arbetar vi tillsammans med upplevelsenämnden.</i></p>

Årets prioriterade satsningar

Prioriteringar	Beskrivning
Utveckling av Joar	<ul style="list-style-type: none"> - Tillsammans med upplevelsenämnden tas en programhandling fram för Joar. - Projektering för Joar påbörjas under året.
Genomförande av åtgärder utifrån gång- och cykelplan	Fortsatt utförande av planerade projekt från genomförandeplan Planerade projekt: Stockholmsvägen, Klondyke, Munksundet, Fagerudd och Haga
Trafikstrategi och parkeringspolicy	<ul style="list-style-type: none"> -Införa fler lastzoner i rutnätsstaden i samarbete med centrumföreningen. -Hastighetsöversyn i hela kommunen fortsätter med etappvisa förändringar av hastigheter. -Uppföljning av effektmålen i parkeringspolicyen.

Prioriteringar	Beskrivning
Årets stadskärna 2025	Fortsatt arbete med aktiviteter från handlingsplanen för årets stadskärna.
Utveckla nya samarbetsformer med våra bolag	Utveckling av samarbetsformer och synergieffekter vi har i koncernen.
Markförsörjning, avtalsuppföljning och avgiftsrevidering	-Säkerställa att det finns tillgänglig mark för föreningar och näringsliv. -Arbeta aktivt med att följa upp avtal och avgifter

Hållbar livsmiljö

Vi ska långsiktigt och kontinuerligt bevara, vårda och utveckla hela kommunens miljöer, infrastruktur, skyddsfunktioner och samhällsbyggande på ekonomiskt, socialt, och ekologiskt hållbara sätt som förhindrar olyckor och skapar trygghet samt hälsosamma och goda miljöer för alla generationer.

Goda livsmiljöer är en förutsättning för att Enköping ska vara en attraktiv kommun. Under 2023 har kommunfullmäktige beslutat om följande prioriteringar:

- Ökat fokus på hur vi tar tillvara på landsbygdens och Mälarens resurser och möjligheter
- Landsbygds- och näringslivsprogrammen ska konkretiseras och förverkligas
- Utvecklingsprojekt inom miljö och klimat, samt strategiska miljöarbeten och planer, ska bli del i ordinarie verksamhetsutveckling

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 14: Enköping är en klimatsmart, fossilfri och väl fungerande kommun där det är enkelt att ha en hållbar livsstil	<i>Kommunen tar sitt ansvar för att uppnå klimatmålen och genom att ha bra samhällsfunktioner göra vardagen smidig för våra invånare att leva klimatsmart. Det behövs en integrerad syn på olika färdmedel och möjligheterna att kombinera dessa till en hel resa. Det offentliga bör uppmuntra och påskynda initiativ från näringslivet samt individuellt ansvarstagande för att spara energi och ställa om till förnybar energi och bränslen.</i>
Mål 15: I kommunen tar vi ansvar för vår natur och bidrar till hållbara miljöer	<i>Som kommun ska vi ta hand om vår natur och våra naturresurser såsom vatten för att kommande generationer också ska kunna glädjas åt dem.</i>
Mål 16: Enköpings kommun ska präglas av trygghet, jämställdhet och tillit	<i>För skolan och omsorgen behöver värdegrundsarbetet vara levande på olika sätt för att verksamheterna ska präglas av trygghet, jämställdhet och tillit. För tekniska nämnden innebär detta att vi vill att kommuninnevånare och besökare ska på ett tryggt sätt kunna vistas i alla offentliga miljöer, när som helst på dygnet och under hela året. Barn och unga ska självständigt kunna ta sig till exempelvis skolan eller idrottsaktiviteter på egen hand. Alla nämnder behöver medverka för att vi ska nå detta mål.</i>

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 17: Vi tar tillvara på landsbygdens och Mälarens resurser och möjligheter	<i>Enköping är en landsbygdskommun vid Mälaren med tillgångar och möjligheter som har stor potential. I samverkan med människor och organisationer kan vi utveckla kommunen till gagn för Enköpingsborna och en växande besöksnäring.</i>
Mål 18: Kransorternas utveckling och tillväxt är viktig för dess invånare, men även för den omkringliggande landsbygden	<i>Kommunen har en än tydligare roll som samhällsutvecklare i våra mindre orter. I samverkan med egna bolag och med marknaden ska potentialen tas tillvara. Utveckla den digitala infrastrukturen. Säkra en långsiktigt hållbar livsmedelsförsörjning.</i> <i>Vår infrastruktur på landsbygd och i kransort ska vara väl fungerande så det underlättar tillväxt och utveckling och företagande. Även väl fungerande och attraktiva fastigheter för kommunal service bidrar till att fler väljer att bo och arbeta i hela kommunen. Måltidsservice har fortsatt fokus på att öka andelen närproducerade livsmedel.</i>

Årets prioriterade satsningar

Prioriteringar	Beskrivning
Färdplan 1 - Energi och klimat	Fortsatt arbete med åtgärderna för det första hållbarhetslöftet Enköpings kommun tecknat.
Färdplan 2 - Ekosystem och biologisk mångfald	Fortsatt arbete med åtgärderna för det andra hållbarhetslöftet Enköpings kommun tecknat.
Färdplan 3 - Vatten	Fortsatt arbete med åtgärderna för det tredje hållbarhetslöftet Enköpings kommun tecknat.
Klimatneutrala Enköping 2030, utvecklingen av området Myran	-Integrering av utvecklingsprojektet i ordinarie verksamhet för ökad delaktighet och kännedom. -Bidra i arbetet utifrån tekniska nämndens ansvarsområden.
Säkra skolvägar	- Fortsatt arbete med åtgärder vid skolvägar i kommunen tillsammans med utbildningsförvaltningen. - Plan för trafiksäkra skolvägar i kommunen påbörjas.
Ökad trygghet i offentlig utemiljö	Fortsatt arbete med belysningsåtgärder och förbättrad sikt, med prioritering på: -Gång och cykelvägar -Hållplatser i samband med busslinjenätet -Trafiksäkerhetsåtgärder på Myran
Social hållbarhet i upphandlingar	Införande av krav för social hållbarhet i våra upphandlingar
Livsmedel (ekologiska och från Sverige)	-Fortsatt ökning av livsmedel från Sverige och verka för att grossister att få in fler närproducerade alternativ. -Fortsatt ökning av andel ekologiska livsmedel enligt tidigare beslut.

Prioriteringar	Beskrivning
Utveckling av grönområden och friluftsområden	-Upprustning av friluftsbaden i samverkan med UPN är påbörjad och plan finns för utveckling -Fastställa mångbruksplan för skötsel av områden för friluftsliv-, naturvård och kommunägd skog.
Underhåll av grönområden och parker i kransporterna	Utveckling av grönstruktur på allmänplatsmark i kransorterna är väl skötta och underhållna. Planerade projekt: Fickpark i Lillkyrka

Näringsliv och arbetsmarknad

Vi ska göra kommunen attraktiv genom att skapa gynnsamma villkor för företag och arbetsgivare, bland annat genom att arbeta innovativt med att utveckla kompetensförsörjning, ha en god och effektiv offentlig service samt goda kommunikationer.

Ett växande Enköping ökar förväntningarna på kommunen att vara en attraktiv kommun för företag och organisationer. För att leva upp till de ökade förväntningarna är kommunfullmäktiges prioritering för 2023 att:

- Fokusera på tillgänglighet, bemötande och leverans

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 19: Enköping är en attraktiv kommun för företag och organisationer	<i>Företag och organisationer (som till exempel försvarsmakten och Fjärdhundraland) ska uppleva att kommunen är en bra part i deras utveckling.</i> <i>Fungerande och genomtänkt infrastruktur och trafiklösningar är en viktig förutsättning för att företag och organisationer ska välja och utvecklas i kommunen. Vi arbetar nära kommunstyrelsen och plexuskottet för att tillsammans skapa goda förutsättningar som håller över tid.</i>
Mål 20: Enköping har en stark besöksnäring	<i>Turism och besöksnäring har stor betydelse för sysselsättningen i Enköpings kommun, men också som ett sätt att marknadsföra Enköping.</i> <i>Tekniska nämnden bidrar med fysiska förutsättningar för olika former av besök och upplevelser. Vi fortsätter att utveckla och förbättra hamnområdet, våra parker, vattenparker och grönområden för att attrahera fler besökare. Det ska finnas goda förutsättningar att komma och stanna som besökare till Enköping med både båt och husbil.</i>

Årets prioriterade satsningar

Prioriteringar	Beskrivning
Utveckling av busslinjenätet	Fortsätta ut och ombyggnad enligt plan och direktiv i samarbete med regionen Planerade delprojekt: GA-plan, Havsörmsgatan, Hållplatser prio1 och prio2.
Fortsätta utvecklingsarbetet med hamnområdet enligt tidigare uppdrag från	-Fortsätta påbörjade aktiviteter för ån och hamnområdet. -Projektering av planerade aktiviteter när tillstånden är klara.

Prioriteringar	Beskrivning
kommunfullmäktige	-Utveckla uppdraget för hamnvård under perioden vår- och sommar

Risker

Vår förmåga att leda i förändring genom coachande ledarskap

Framtidsspaningen är att de flesta är överens om att förändringarna i vår omvärld aldrig kommer gå mer långsamt än nu. Över tid kommer kraven, förväntningarna och behoven att konstant förbättras. Som kommun måste vi strukturerat och enhetligt kunna hantera förändringar små som stora. I en föränderlig omvärld kommer också behov av att snabbt rekrytera ny kompetens och samtidigt bibehålla den kompetensen vi byggt upp vara viktigare än på länge. Därför behöver vår organisation präglas av ett modernt coachande ledarskap. Coachande ledarskap handlar om tillitsbaserat ledarskap där medarbetaren uppmuntras att växa och utvecklas genom att hitta sina egna lösningar och svar. Denna ledarstil utvecklar medarbetares kompetens, motiverar dem och gör dem mer självgående.

Risker med att inte driva en ledarskapskultur som kännetecknas av förändringsledning och ett coachande ledarskap är flera. En effekt är att det blir svårt att tillräckligt snabbt förflytta kommunen från ett nuläge till ett önskat läge utifrån de krav som ställs. Detta påverkar effektiviteten negativt med ökade kostnader som följd. Att inte förmå att leda de förflyttningar som behövs tillräckligt snabbt skapar misstro hos våra medborgare och näringsliv. Minskad attraktionskraft leder till att det blir svårare att både bibehålla personal och rekrytera in nya kompetenser.

Hantering av kostnadsökningar

Utifrån den mängd kostnadsökningar som började 2022 kommer det krävas besparingar för att klara kommunens uppdrag. När besparingsåtgärder föreslås är det oerhört viktigt att dessa hanteras och analyseras som en helhet så åtgärder inte skapar en oväntad negativ påverkan på olika verksamheter eller för dem vi är till för.

Om vi inte är skickliga på samverkan och konsekvensanalyser vid ett besparingsarbete är risken stor att suboptimering sker och att de tänkta åtgärderna får motsatt effekt med ökade kostnader eller brott mot lagkrav som följd.

Klimatförändringar med stora variationer i vädret

Vädret är idag inte lika förutseende som tidigare och dagens samhällsbygge har inte riktigt förutsättningarna att hantera denna utveckling. Exceptionella väderhändelser blir vanligare i takt med klimatförändringarna, det kan vara extrem hetta, extrema skyfall eller kraftigt ökade stormar. Extremväder för med sig ökade risker för samhällsstörningar så som bränder, översvämningar, strömavbrott, ras/skred, skador på fastigheter och begränsad framkomlighet. Det innebär nya utmaningar för samhället i stort men också för den enskilde medborgaren. De stora och ofta mycket snabba omslagen i vädret ställer nya krav på snabb omställning. Ett sådant exempel kan vara att hantera stora snömängder som snabbt smälter eller att kyla ned lokaler vid snabb temperaturuppgång.

Kompetensbrist inom området vatten och avlopp

Likt många andra kommuner i landet står Enköpings VA-kollektiv i startgroparna för att rusta anläggningar och bygga nytt. Många verk och infrastruktur för VA byggdes under samma tidsperiod i landet vilket innebär att den tekniska livslängden också passeras samtidigt. Då många kommuner planerar för stora investeringar i VA kommer det sannolikt att bli en utmaning att dels få anbud på upphandlingar men också att prisbilden på tjänsterna ökar. Kompetensbristen framträder som ett av de största hindren för en ökad förnysetakt åren framöver. Enligt branschorganisationen Svenskt Vatten kommer VA-branschen i Sverige de närmaste 20 åren uppskattningsvis behöva 1600-3100 nya tjänster för att möta framtida behov.

Årets budget

Driftsbudget

Tekniska nämndens driftram år 2023 är 148,1 miljoner kronor. Tabellen visar hur denna ram fördelas utifrån verksamheterna. Nämndens driftram fördelas i detaljbudgeten utifrån verksamheternas grunduppdrag och de prioriteringar som redovisas i årsplanen.

	Budget 2023
Gata	32,0
Trafik	18,2
Samhällsbetalda resor	9,4
Park	35,3
Allmän plats	94,9
Vinterväghållning	10,7
Allmän platsmark inkl vinterväghållning	105,6
Teknisk nämnd	1,1
Stab	5,3
Strategisk planering	14,0
Markförsörjning	2,0
Måltidsservice	0,0
Städservice	0,0
Fastighet	0,0
Lokalförsörjning	2,6
Total löpande drift	130,6
Specialfastigheter	5,0
Lokalbank	4,5
Lokalkostnader ej hyresgrundande	8,0
Total lokaler	17,5
Total skattefinansierad verksamhet	148,1
Vatten och avlopp	0,0
Total Teknisk nämnd	148,1

Tabell: Tekniska nämndens driftsbudget 2023

Investeringsbudget

Tekniska nämndens investeringsbudget 2023 uppgår till 809,4 miljoner kronor, varav 488,1 miljoner kronor avser skattefinansierade verksamheter och 321,3 miljoner kronor avser vatten och avlopp, vilka finansieras via taxor och anslutningsavgifter.

Teknisk nämndens budget baseras på kommunfullmäktiges beslut om ram. Ombudgetering mellan år kommer att hanteras i på Teknisk Nämnd i februari.

	2023
Skattefinansierad verksamhet	
Fastigheter KS, räddningstjänst	0,0
Fastigheter TN	0,2
Fastigheter UAN	305,9
Fastigheter UPN	31,6
Fastigheter VON	2,5
Planerat underhåll	75,0
Summa fastigheter	415,2
Gata/park	72,4
Vattenförvaltning	0,3
Inventarier, system mm	0,2
Summa teknisk nämnd skattefinansierad verksamhet	488,1
Taxefinansierad verksamhet	
Vatten- och avloppsverksamhet (VA)	240,3
Exploatering VA/omvandlingsområden	81,0
Summa taxefinansierad verksamhet	321,3
Totalt teknisk nämnd	809,4

Tabell: Tekniska nämndens investeringsbudget 2023

Investeringsbehoven inom Tekniska nämndens verksamheter styrs över tid av den demografiska utvecklingen, lagar och regler, styrdokument utifrån både politiska mål, verksamheternas kvalitetsarbete kopplat till grunduppdragen och de kommunala anläggningarnas status.

En investeringsplanering görs i flera steg från en tioårig horisont till årsplanen. I årsplanen konkretiseras vilka investeringar som planeras att genomföras under det kommande budgetåret.

Detta redovisas nedan per verksamhet.

Fastighet

Planerat underhåll baseras i grunden på bedömda behov utifrån fastigheternas tekniska status och Hyresmodellen som övergripande styrdokument. Detta avgör därmed också fördelningen på centralort och kransort/landsbygd.

Investeringar inom posten Miljö, energi och klimatsmarta lösningar drivs bland annat utifrån hyresmodellens krav samt politiska mål och verksamhetens kvalitetsmål. Total budget för planerat underhåll är 75 miljoner kronor.

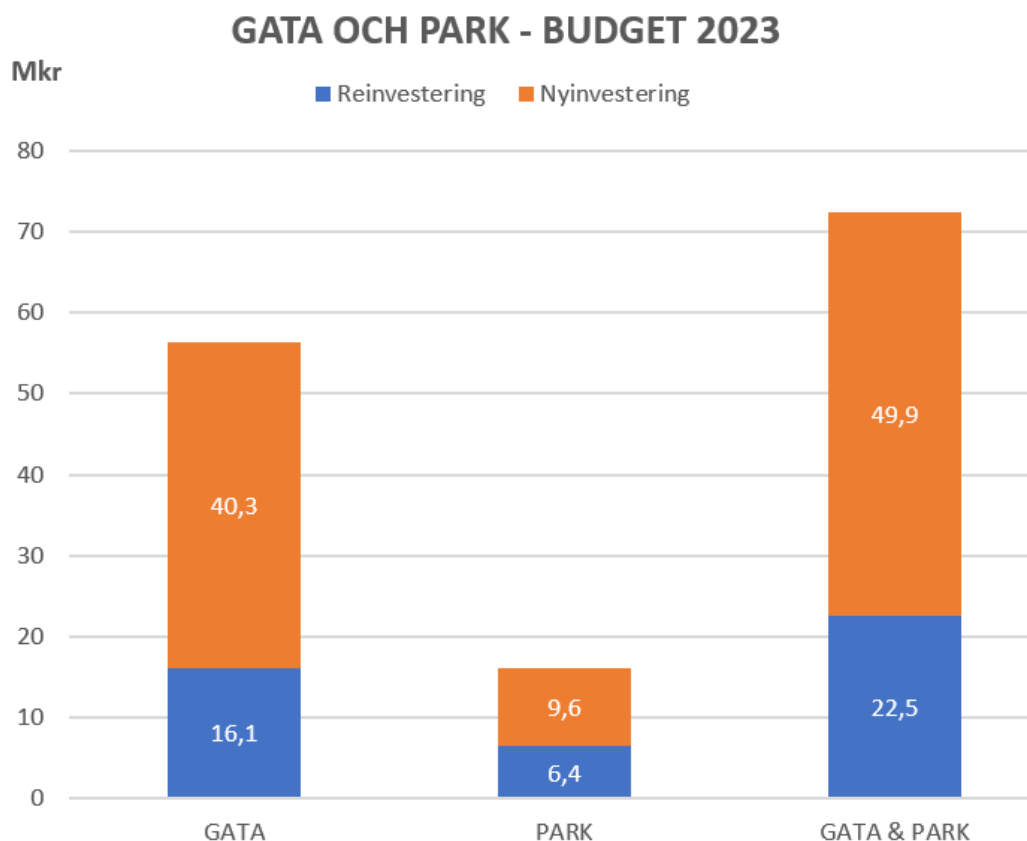
Bland de projekt som verksamheten planerar att genomföra under 2023 finns:

- Miljö och energiåtgärder
- Idrottshuset, ventilation bowling
- Hummelstaskolan, stamreovering
- Liljegården Örsundsbro, värmesystem
- Tallgårdens omvårdnadsboende, byte av tak
- Tallgårdens omvårdnadsboende, byte av golvmattor i allmänna utrymmen
- Lägenhetsreoveringar

- Myndighetskrav, ex tillgänglighetsanpassning
- Lås och larm

Gata och Park

Investeringsbehoven för Gata och Park drivs bland annat av översiktsplan, fördjupad översiktsplan samt lagar och regler. De är även beroende av styrdokument utifrån politiska mål och verksamheternas kvalitetsarbete. Till det kommer följder av exploateringsprojekt samt åtgärder för att upprätthålla teknisk och ekonomisk livslängd på anläggningarna.

Diagram: Tekniska nämndens budget för investeringar Gata och Park

Reinvesteringar inkluderar bland annat asfaltsbeläggningar, trafiksäkerhetsobjekt och utveckling av hamn och torg samt inventering av gång- och cykelvägar. Det tillkommer också investeringar kopplade till parkeringsöversyn och trafikstrategin samt arbetet med årets stadskärna 2025. Den enskilt största nyinvesteringen är Nytt linjenät Region Uppsala som genomförs under flera år. Övriga nyinvesteringar grupperas i samlingsposter som exempelvis Cirkulationsplatser och andra vägarbeten samt Gång- och cykelvägar vilka baseras på GC-plan och genomförandeplan.

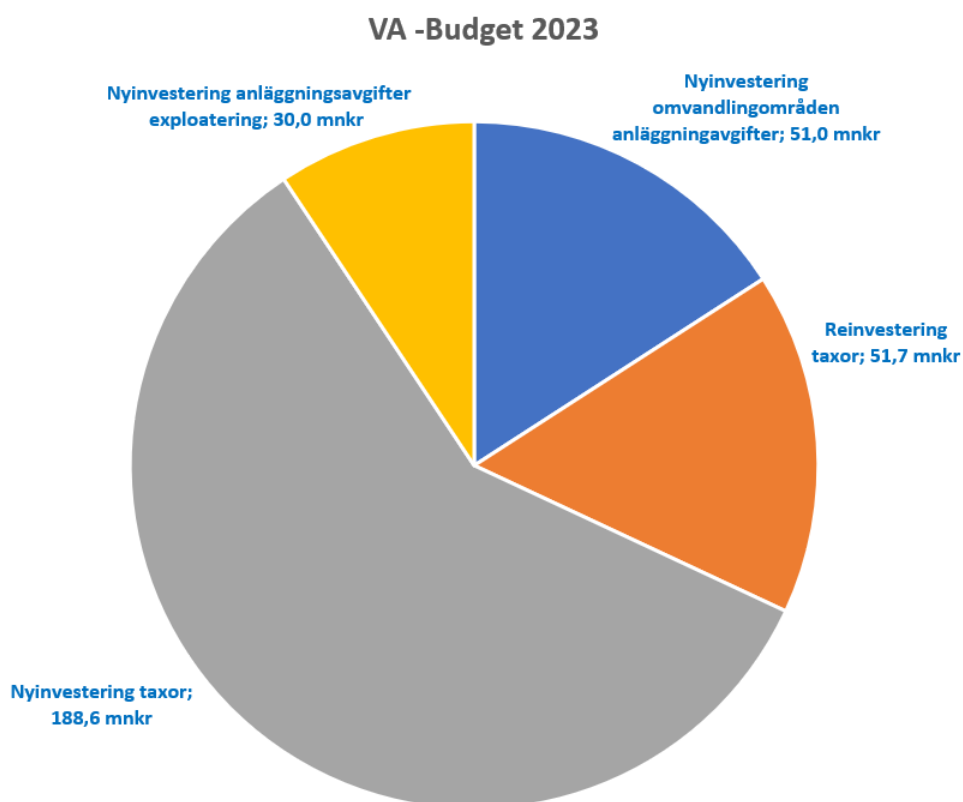
Park

Enskilda projekt har grupperats inom olika samlingsposter. Inom reinvesteringar finns samlingsposterna Park, Natur, Belysning, Lekplatser och Stråkutveckling. Nyinvesteringar grupperas i följande samlingsposter: Park, Natur, Belysning, Lekplatser, Stråkutveckling, Projekt överstigande 10 miljoner kronor och Fordon Park.

Vatten- och avloppsverksamheten (VA)

Nytt avloppsreningsverk och nytt vattenreningsverk är projekt som genomförs under flera år. Detsamma gäller utveckling av nya omvandlingsområden och

genomförande av vissa exploateringsprojekt. Inom reinvesteringar behövs åtgärder för att upprätthålla teknisk livslängd och minska underhållsskulden i befintliga ledningsnät och anläggningar.

Diagram: Tekniska nämndens budget för investeringar VA 2023

Reinvesteringar grupperas i samlingsposter:

- Reinvesteringar i ledningsnät - för att säkerställa den tekniska livslängden på anläggningarna och säkerställa distribution och avledning.
- Reinvesteringar i vattenverk - för att säkerställa den tekniska livslängden på anläggningarna och säkerställa produktionen.
- Reinvesteringar i avloppsverk - för att säkerställa den tekniska livslängden på anläggningarna, säkerställa produktionen och bidra till energieffektivisering.

Nyinvesteringar grupperas i samlingsposterna:

- Övriga nyinvesteringar i ledningsnät – förstärkning utifrån tillväxt enligt översiktsplan och kapacitetsökning på nätet.
- Övriga vatten-, avlopps- och dagvattenanläggningar - för att möta förstärkningsbehov utifrån tillväxt enligt översiktsplan.
- Nya nät: Exploateringar (finansieras via anslutningsavgifter)
- Nya nät: Nya omvandlingsområden (finansieras via anslutningsavgifter)
- Nytt reningsverk och Nytt vattenverk är projekt som redovisas separat utifrån deras storlek.